

ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
รายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 และ
GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม

Dhurakij Pundit University Students' Opinion toward Learning and Teaching of
GE 170 Thai Society and Economy in Thailand 4.0 and
GE 171 Creative Thinking and Innovation

สุรรัตน์ ธิชาพัฒน์¹

วิไลลักษณ์ สายเสนห์²

บทคัดย่อ

ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้กำหนดวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยโดยจะเป็นสถาบันหลักในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนสู่ยุคใหม่และบูรณาการประชาคมอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีนภายในปี พ.ศ. 2563 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิศึกษาศึกษาทั่วไปให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนขึ้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 กับรายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 กับ รายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม เมื่อเทียบกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ ในภาคเรียนเดียวกัน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดังกล่าวในภาคเรียนที่ 1/2560 และการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่ม (Focus Group Discussion) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 และรายวิชา GE 171 ในทุกด้าน อย่างไรก็ตามเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายด้านและรายข้อคำถามระหว่างสองรายวิชาพบว่าด้านรูปแบบการสอน ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และด้านอาจารย์และผู้ช่วยสอน มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไป นักศึกษามหาวิทยาลัย

Abstract

In academic year 2017, Dhurakij Pundit university sets its vision as to be a leading institution in fostering the transition toward new economy and promoting the cooperation among ASEAN countries and China by 2020. As a result, the university started to improve its curriculum contents, teaching and learning methods and general education courses to be

¹อาจารย์ หลักสูตรภาษาไทยเพื่ออาชีพ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพฯ 10210

²อาจารย์ ทวิศึกษาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพฯ 10210

consistent with its new vision and identity. The purposes of this study were 1) to investigate and compare the perception of the students toward the instructional management of two new general education courses - i.e., GE 170 Thai Society and Economy in Thailand 4.0 and GE 171 Creative Thinking and Innovation and 2) to investigate the perceived comparative difference between these two general courses and other courses provided by the university in the same semester. The questionnaire survey and focus group discussion techniques were used to collect the data in the first semester of academic year 2017. The results revealed that the students rated the instructional management of the two courses in overall and each aspect at a high level. However, the mean difference tests revealed the mean differences between these two general courses in teaching methods, teaching and learning resources and instructors/teaching assistants at a statistically significance level.

Keywords: perceived instructional management, general education, university student

บทนำ

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีพ.ศ. 2558 ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยต้องจัดการเรียนสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดศึกษาทั่วไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558) หมายถึง

หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

และเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญาและอัตลักษณ์ของตนเองทำให้การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละสถาบันจึงมีความแตกต่างกันไปด้วย

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2560 ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 โดยเริ่มใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (2560) ได้กล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการปรับปรุงในครั้งนี้ว่าเพื่อให้ศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และภาษา สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ต้องการให้นักศึกษามีอัตลักษณ์ทางด้านความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในด้าน 1) Thailand 4.0 2) Business

DNA และ 3) AEC + China เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใจและมีทักษะในการประกอบธุรกิจในยุคดิจิทัล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีน รวมถึงมีทักษะทางด้านภาษาตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านต่าง ๆ เพื่อก้าวเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 ยิ่งไปกว่านั้นหลักสูตรที่ปรับปรุงนี้มีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจทางธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมในการทำโครงการพิเศษในชั้นปีที่ 3 และ 4 แก่นักศึกษา

รายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรปีการศึกษา 2560 นั้นได้ปรับเปลี่ยนจากปีการศึกษา 2555 โดยยกเลิกรายวิชาที่ไม่เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของหลักสูตรปรับปรุง เปิดรายวิชาใหม่และปรับเปลี่ยนรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกในแต่ละกลุ่มวิชาให้สอดคล้องและสนับสนุนวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (2560) ว่ามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจะเป็นสถาบันหลักในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนสู่ธุรกิจยุคใหม่และบูรณาการประชาคมอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีนภายในปี พ.ศ. 2563

วิชาที่ปรับใหม่มี 2 วิชา ได้แก่ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ SC 106 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนรายวิชาที่เปิดใหม่มี 10 วิชา ดังนี้ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ GE 172 เศรษฐกิจใหม่และวัฒนธรรมในประเทศกลุ่ม AEC และจีน กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ GE 170 สังคมและเศรษฐกิจยุคประเทศไทย 4.0 GE 173 ชีวิตและวัฒนธรรมดิจิทัล EO 100 เศรษฐกิจยุคดิจิทัล BA 103 ผู้ประกอบการดิจิทัล BA 104 การบริการแบบมูลค่าสูง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ได้แก่ CT 101 โลกของปัญญาประดิษฐ์ และ IoTs CT 102 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเสมือนจริงและเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม CE 100 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนวัตกรรมหุ่นยนต์ และ กลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ ZH 100 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาไทยจำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ SC 106 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคำอธิบายรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 และ GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม

นอกเหนือไปจากการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 แล้วรูปแบบการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปยังแตกต่างกับการเรียนการสอนแบบเดิมด้วย สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2556) ได้สรุปแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาในงานสัมมนาเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทยไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปจะต้องปรับตัวให้ทันต่อแนวโน้มของโลกในปัจจุบัน (Seven Mega Trend) อันได้แก่ Technologicalization, Commercialization & Economy, Globalization & network, Urbanization, Environmentalization & Energy, Individualization และ Ageing & Health

ด้านผู้สอนเองก็ต้องปรับแนวคิดจากครูผู้ให้ทุกอย่างมาเป็นครูผู้เอื้อการเรียนรู้ เปลี่ยนจากการให้ความรู้เดิมเป็นความรู้ใหม่ ผู้สอนควรเน้นกระบวนการเรียนรู้และการสอนให้คิดมากกว่าเน้นที่เนื้อหาและการท่องจำ ปรับบทบาทผู้เรียนให้สามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย แสวงหาความรู้ เลือกและคัดสรรความรู้ สรุปความรู้ สร้างองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ได้

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนนั้นมหาวิทยาลัยควรปรับห้องเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปให้เอื้อต่อการเรียนรู้และกิจกรรม กลุ่มเรียนควรมีขนาดไม่เกิน 50 คน เน้นการจัดกิจกรรมกลุ่มที่ฝึกวิธีคิดวิธีเรียนรู้ และมีผู้ช่วยสอน (Teaching Assistant)

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายวิชาศึกษาทั่วไปควรวัดผลและประเมินผลที่เนื้อหาความรู้เท่าที่จำเป็นและไม่ควรมีการสอบกลางภาค ควรวัดและประเมินผลที่การคิดการแสดงออกผ่านการทำกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปปีการศึกษา 2560 ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์นั้นมีความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจนและสอดคล้องกับความคิดเห็นดังที่สรุปมาข้างต้น เช่น เนื้อหาของรายวิชามีส่วนช่วยเตรียมความพร้อมเรื่องการทำงานในอนาคตและให้ความรู้เกี่ยวกับดิจิทัลและเทคโนโลยี ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ชั้นเรียนมีขนาดไม่ใหญ่และแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อทำกิจกรรมทุกสัปดาห์โดยนักศึกษาจะต้องเรียนรู้ผ่านโครงงานหรือการปฏิบัติจริงมากกว่าเรียนรู้ด้วยวิธีท่องจำหรือการฟังบรรยายความรู้จากอาจารย์ การออกแบบกิจกรรมจะเน้นการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา และการทำงานเป็นทีม ทุกกลุ่มเรียนจะมีผู้ช่วยสอนทำหน้าที่ช่วยอาจารย์ในการจัดการชั้นเรียนและประเมินผลผู้เรียน นอกจากนี้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้รวมถึงการให้คะแนนมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่วัดผลด้วยการสอบวัดความรู้เป็นการประเมินผลผ่านการทำกิจกรรมทุกสัปดาห์และการนำเสนอโครงงานใหญ่ปลายภาคเรียน (Final project) ให้อาจารย์ที่สอนทุกคนและผู้เรียนทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนแต่ละรายวิชาได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ทุกคนได้มีโอกาสเห็นแนวคิดและผลงานการสร้างสรรค์ของเพื่อนร่วมรายวิชา

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 คำอธิบายรายวิชามีดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 สังคม เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้า การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมของประเทศและการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ ทิศทางใหม่ของประเทศทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ โอกาสทางธุรกิจและอาชีพใหม่ การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและรับผิดชอบ และรายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม คำอธิบายรายวิชามีดังนี้ การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม ฐานความคิดที่เน้นการผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม การขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาคนให้มีวิธีคิดแบบสร้างสรรค์และนวัตกรรม ปัจจัยสู่ความสำเร็จในภาคธุรกิจและผู้ที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งสองรายวิชานี้เป็นวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1/2560 โดยผู้วิจัยสนใจศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาการสอน รูปแบบการสอน ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และ อาจารย์และผู้ช่วยสอน (TA) ทั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา GE 170 และ GE 171 ผลที่ได้จากการวิจัยนั้นจะเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 กับรายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 กับรายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม เมื่อเทียบกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ ในภาคเรียนเดียวกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1/2560 ในรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 และ GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ต้องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 และ GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วนคือ การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามซึ่งสำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นผู้ออกแบบข้อคำถาม แบบสอบถามความคิดเห็นนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบ่งข้อคำถามเป็น 4 ส่วน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหาการสอน 2) ด้านรูปแบบการสอน 3) ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และ 4) ด้านอาจารย์ด้านและผู้ช่วยสอน (TA) ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ (5 Point Likert Scale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 2 แบ่งข้อคำถามเป็น 3 ข้อ คือ 1) ภาพรวมของการเรียนการสอนวิชาเมื่อเทียบกับวิชาอื่น ๆ ที่เรียนในภาคเรียนนี้ 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในกรณีที่เห็นว่าควรปรับปรุง และ 3) ข้อที่ทำให้พึงพอใจในกรณีที่เห็นว่าดีหรือดีกว่าวิชาอื่น ๆ ที่เรียนในภาคเรียนนี้

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย 2 รายวิชาคือ 1) รายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 จำนวน 1,997 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 1,232 คน คิดเป็นร้อยละ 61.69 ของประชากรเป้าหมาย และ 2) รายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม จำนวน 2,128 มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 1,295 คน คิดเป็นร้อยละ 60.85 ของประชากรเป้าหมาย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์และแสดงผล โดยข้อคำถามในตอนต้นที่ 1 ในแบบสอบถามจะหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายทั้งรายข้อ และรายด้านแยกตามรายวิชา จากนั้นจะทดสอบว่าค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ และในแต่ละด้านของทั้งสองรายวิชา มีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับข้อคำถามในส่วนที่ 2 ข้อที่เป็นคำตอบแบบเลือกตอบ ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกตอบในแต่ละข้อ และคำนวณค่าร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนข้อที่เป็นข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจะรวบรวมและนำเสนอประเด็นสำคัญที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มดำเนินการภายหลังจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมที่จะช่วยให้เข้าใจผลที่ได้จากแบบสอบถามได้กระจ่างชัดขึ้น ผู้วิจัยกำหนดเงื่อนไขเบื้องต้นในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้ว่าจะต้องเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนทั้งรายวิชา GE 170 และ GE 171 ในภาคเรียนที่เก็บข้อมูล ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน โดยแบ่งการสนทนากลุ่มเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ในการสนทนากลุ่มผู้วิจัยจะให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่าง ๆ กล่าวคือ ด้านเนื้อหาการสอน ด้านรูปแบบการสอน ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และ ด้านอาจารย์ด้านและผู้ช่วยสอน (TA) จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้นำมาสรุปแยกตามประเด็นดังกล่าว

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 สังคมและเศรษฐกิจไทยยุคประเทศไทย 4.0 กับรายวิชา GE 171 การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ของแบบสอบถามซึ่งแสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อข้อคำถามและผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผู้เรียนรายวิชา GE 170 กับ GE 171 ด้านเนื้อหาการสอน ด้านรูปแบบการสอน ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และด้านอาจารย์ด้านและผู้ช่วยสอน ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาการสอน

หากพิจารณาระดับความคิดเห็นในภาพรวมพบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อข้อคำถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนโดยรวมของทั้งรายวิชา GE 170 และรายวิชา GE 171 ต่างก็อยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อข้อคำถามรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” เช่นกัน ยกเว้นข้อคำถามที่ 3 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหาวิชาที่ช่วยให้เข้าใจเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่พบว่าค่าเฉลี่ยในข้อนี้ของผู้เรียนรายวิชา GE 171 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.176 และเป็นเพียงข้อเดียวที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” เนื้อหาการสอนที่ช่วย

เตรียมความพร้อมต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งเช่นเดียวกับงานวิจัยของทะเลเนศ วงศ์นามและทิพรัตน์ สิทธิธวัช (2560) ที่กล่าวว่าเนื้อหาวิชาและการบริหารหลักสูตรนั้นจะต้องสอดคล้องกับการสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ในอนาคตและช่วยพัฒนาผู้เรียนไปตามลักษณะการเรียนรู้ได้

อย่างไรก็ตามเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่าค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 วิชา ทั้งค่าเฉลี่ยรายข้อและค่าเฉลี่ยรวมรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ด้านรูปแบบการสอน

หากพิจารณาในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของวิชา GE 170 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.164 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้เรียนวิชา GE 171 มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าและอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” หากพิจารณารายข้อคำถามในด้านนี้ซึ่งมีจำนวน 12 ข้อคำถาม พบว่าวิชา GE 170 มีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จำนวน 5 ข้อ ส่วนข้อคำถามที่เหลืออีก 7 ข้อมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” สำหรับวิชา GE 171 นั้นพบว่ามีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จำนวน 9 ข้อ และมีเพียง 3 ข้อเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างวิชา GE 170 กับ GE 171 พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านนี้โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี 8 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งได้แก่ข้อคำถามที่ 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 และ 17 โดยวิชา GE 171 จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวิชา GE 170 ในทุกข้อที่ได้กล่าวมา

อย่างไรก็ดีด้านรูปแบบการสอนในทั้งสองรายวิชานี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนนั้นเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะในงานวิจัยของมลฑา เมืองทรัพย์ (2559) ว่ารายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมเพราะจะทำให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแสดงออก และกิจกรรมในชั้นเรียนจะต้องเสริมสร้างทักษะในการทำงานเป็นทีม

1.3 ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ในภาพรวมพบว่าวิชา GE 170 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.191 อยู่ในระดับ “เห็นด้วย” ส่วนวิชา GE 171 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.257 อยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” หากพิจารณาข้อคำถามรายข้อในด้านนี้จำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ พบว่ารายวิชา GE 170 มีเพียงข้อ 18 ข้อเดียวเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ส่วนอีก 5 ข้อที่เหลือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” ในขณะที่รายวิชา GE 171 นั้น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 23 เท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วย” และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งค่าเฉลี่ยรวมรายด้านและรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยรวมรายด้านของวิชา GE 170 กับ GE 171 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่าข้อ 19, 20, 21 และ 23 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยวิชา GE 171 จะมีค่าเฉลี่ยในข้อดังกล่าวสูงกว่าวิชา GE 170 เรื่องความพึงพอใจต่อทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมาสน์

บุญทรง (2555) ที่กล่าวไว้ว่าการเลือกสื่อและอุปกรณ์การเรียนในวิชาศึกษาทั่วไปที่ทันสมัยจะช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น รวมถึงการจัดสภาพห้องเรียนจะต้องเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนด้วย

1.4 ด้านอาจารย์และผู้ช่วยสอน

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของทั้งรายวิชา GE 170 และ GE 171 พบว่าทั้งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมรายด้านและรายข้อต่างก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” อย่างไรก็ตามเมื่อนำค่าเฉลี่ยของสองรายวิชามาทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมในด้านนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยรายวิชา GE 171 จะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.395 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยรายวิชา GE 170 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.292 ส่วนผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสองรายวิชาเกือบทุกข้อ โดยมีข้อ 27 เพียงข้อเดียวที่ค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของพิศมัย อุบลศรีและคณะ (2553) ที่กล่าวว่าบทบาทของผู้สอนนั้นคือผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (resource person) ของผู้เรียน การที่อาจารย์ให้คำแนะนำและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามหรือขอคำปรึกษาได้นั้นจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ตลอดจนมีผลต่อการเรียนรู้และความเข้าใจเนื้อหาอีกด้วย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านต่างๆ ของรายวิชา GE 170 และ GE 171

ปัจจัย	รายวิชา GE 170		รายวิชา GE 171		ค่าสถิติ t	p-value
	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย	ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย		
1.1 เนื้อหาการสอน	4.247 (.576)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.259 (.614)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	.494	.621
1) เนื้อหาของวิชานี้ช่วยเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในอาชีพและ/หรือประกอบกิจการส่วนตัวในอนาคต	4.228 (.693)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.276 (.723)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.686	.092
2) เนื้อหาในวิชานี้ช่วยเตรียมความพร้อมในการทำงาน/อาชีพที่เกี่ยวข้องกับ Thailand 4.0	4.297 (.687)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.268 (.713)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	1.045	.296
3) เนื้อหาในวิชานี้ช่วยเพิ่มความเข้าใจด้านเศรษฐกิจ สังคมของประเทศไทย	4.210 (.737)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.176 (.767)	เห็นด้วย	1.141	.254
4) เนื้อหาในวิชานี้ช่วยให้ได้เรียนรู้การประยุกต์ใช้ Digital และ Technology	4.268 (.699)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.309 (.743)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.429	.153
5) เนื้อหาในวิชานี้ช่วยเตรียมความพร้อมด้านการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต	4.234 (.738)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.268 (.755)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.151	.250

1.2 รูปแบบการสอน	4.164 (.575)	เห็นด้วย	4.260 (.538)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.333	.000*
6) นักศึกษารับทราบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละคาบ	4.141 (.761)	เห็นด้วย	4.241 (.756)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-3.328	.001*
7) นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	4.278 (.719)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.358 (.712)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.786	.005*
8) นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา และการทำงานเป็นทีม	4.328 (.714)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.384 (.714)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.953	.051
9) นักศึกษาเรียนรู้ผ่านการสร้างชิ้นงาน หรือการปฏิบัติจริงมากกว่าเรียนรู้แบบจดและท่องจำจากหนังสือหรือการบรรยายของอาจารย์	4.258 (.755)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.378 (.689)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.169	.000*
10) นักศึกษามีชิ้นงานใหม่ๆ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของตนเองและ/หรือกลุ่มของตนเองระหว่างการเรียน	4.196 (.772)	เห็นด้วย	4.344 (.729)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.959	.000*
11) นักศึกษาได้ประโยชน์จากทำงานร่วมกับเพื่อนต่างสาขาวิชา	4.074 (.924)	เห็นด้วย	4.182 (.846)	เห็นด้วย	-3.053	.002*
12) นักศึกษาได้รับคำแนะนำเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคม การไม่คัดลอกงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	4.214 (.770)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.309 (.707)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.978	.003*
13) นักศึกษาได้รับการประเมินผลการเรียนจากผลงานหรือผลสำเร็จของชิ้นงานที่นักศึกษาสร้างขึ้น	4.182 (.765)	เห็นด้วย	4.305 (.724)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.155	.000*
14) นักศึกษาได้เรียนรู้ครบตามวัตถุประสงค์และแผนการสอนของรายวิชา	4.172 (.734)	เห็นด้วย	4.224 (.729)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.775	.076
15) นักศึกษาได้เพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษ	3.863 (.885)	เห็นด้วย	3.893 (.877)	เห็นด้วย	-.839	.402
16) นักศึกษาได้เพิ่มพูนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอ	4.229 (.743)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.265 (.728)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.230	.219
17) นักศึกษารู้สึกสนุกกับการเรียนและเห็นว่าวิชานี้ไม่น่าเบื่อ	4.026 (.930)	เห็นด้วย	4.234 (.839)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-5.868	.000*
1.3 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	4.191 (.615)	เห็นด้วย	4.257 (.599)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.711	.007*
18) นักศึกษาได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น VDO, infographic, animation, digital-	4.306 (.748)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.354 (.702)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.658	.097

learning, workshop, role play, game, social media						
19) อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีความทันสมัย	4.172 (.805)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.245 (.752)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.358	.018*
20) สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามเนื้อหาวิชา	4.175 (.758)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.238 (.735)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.107	.035*
21) สื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกัน	4.198 (.760)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.267 (.750)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.266	.024*
22) ห้องเรียนช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน	4.196 (.779)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.250 (.761)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.757	.079
23) Makerspace ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน	4.101 (.842)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.193 (.804)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.797	.005*
1.4 อาจารย์และผู้ช่วยสอน (TA)	4.292 (.655)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.395 (.597)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.116	.000*
24) นักศึกษาขอคำแนะนำหรือคำปรึกษาจาก อาจารย์ ได้เสมอ	4.383 (.767)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.449 (.742)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-2.167	.030*
25) อาจารย์ ช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนให้นักศึกษา	4.244 (.812)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.352 (.766)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-3.404	.001*
26) อาจารย์ เคารพในความแตกต่างของนักศึกษาและปฏิบัติต่อนักศึกษาอย่างเท่าเทียม	4.365 (.802)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.462 (.706)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-3.198	.001*
27) นักศึกษาคิดว่า อาจารย์ มีคุณภาพ	4.401 (.746)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.456 (.716)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-1.876	.061
28) นักศึกษาได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุนจาก TA	4.209 (.836)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.356 (.715)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.704	.000*
29) นักศึกษาคิดว่า TA มีคุณภาพ	4.206 (.854)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.347 (.734)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-4.413	.000*
30) นักศึกษาคิดว่า TA ได้เรียนรู้จากอาจารย์และเพิ่มพูนทักษะในการทำงานในระหว่างหน้าที่	4.240 (.837)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.350 (.750)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-3.463	.001*
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.223 (.532)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4.293 (.518)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	-3.347	.001*

หมายเหตุ

1. ตัวเลขในวงเล็บ ( ) คือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เครื่องหมายดอกจัน * หมายถึงค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนรายวิชา GE 170 และ GE 171 ในภาพรวมเมื่อเทียบกับการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ ในภาคเรียนเดียวกัน

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของผู้เรียนรายวิชา GE 170 และ GE 171 ในภาพรวมเมื่อเทียบกับการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ ในภาคเรียนเดียวกัน พบว่ามีสัดส่วนร้อยละของข้อคำตอบที่เลือกตอบไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างสองรายวิชา กล่าวคือผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในทั้งสองรายวิชาเห็นว่า “ดีกว่าวิชาอื่น” มากที่สุด รองลงมาคือ “ไม่ทราบ ไม่สามารถเปรียบเทียบได้” ส่วนความคิดเห็น “ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเมื่อเทียบกับวิชาอื่น” มีผู้เลือกตอบคิดเป็นสัดส่วนน้อยที่สุดในทั้งสองรายวิชาคือมีผู้ตอบคิดเป็นเพียงร้อยละ 2.5 ในรายวิชา GE 170 และร้อยละ 1.4 ในรายวิชา GE 171

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษารายวิชา GE 170 และ GE 171 ต่อรายวิชาเมื่อเทียบกับรายวิชาอื่น ๆ

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อภาพรวมของการเรียนการสอนวิชานี้ เมื่อเทียบกับวิชาอื่นๆ ที่เรียนในภาคเรียนนี้	รายวิชา GE 170		รายวิชา GE 171	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1) ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเมื่อเทียบกับวิชาอื่น	30	2.5	18	1.4
2) ควรปรับปรุงเมื่อเทียบกับวิชาอื่น	114	9.6	94	7.5
3) เหมือนวิชาอื่น ระบุชื่อวิชา	162	13.6	111	8.9
4) ดีกว่าวิชาอื่น	393	32.9	460	36.9
5) ดีที่สุดในทุกวิชาที่เรียนมาในภาคเรียนนี้	120	10.1	213	17.1
6) ไม่ทราบ/ไม่สามารถเปรียบเทียบได้	374	31.3	350	28.1
รวม	1,193	100	1,246	100

ส่วนข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอมานั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมดังสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GE 170 เห็นว่าเนื้อหาวิชาน่าสนใจและทันสมัย ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจ Thailand 4.0 ได้ดีขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการทำงานและการทำธุรกิจได้ในอนาคต อีกทั้งรายวิชานี้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่น่าเบื่อ ในขณะที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์นั้นผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นความเห็นไปในทางเดียวกันคืออาจารย์สอนดี สอนสนุก ทำให้เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง ส่วนผู้ช่วยสอนก็ช่วยเหลือผู้เรียนได้ดี อย่างไรก็ตามมีนักศึกษาเห็นว่ารายวิชานี้มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับรายวิชา GE 171 มาก เพราะทั้งสองวิชานั้นการใช้เทคโนโลยีและความรู้เกี่ยวกับ Thailand 4.0 ไม่ต่างกัน

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชา GE 171 นั้นเห็นว่าชอบเนื้อหาวิชานี้เพราะเรียนเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้ วิชานี้เพิ่มทักษะการคิดสร้างสรรค์และการคิดนอกกรอบตนเองได้ฝึกคิดฝึกปฏิบัติจริง ด้านการจัดเรียนการสอนก็ต่างกับที่เคยเรียนมาและมีกิจกรรมในชั้นเรียนหลากหลายทุกสัปดาห์ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สอนนั้นไม่ต่างกับรายวิชา GE 170 กล่าวคือนักศึกษาเห็นว่า

ผู้สอนสอนได้ดี สอนสนุก ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และได้ฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์และฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่ม (Focus Group Discussion) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งสองรายวิชามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บด้วยแบบสอบถามก่อนหน้านี้ โดยผลจากการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่ม มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ด้านเนื้อหาการสอน นักศึกษาเห็นด้วยว่าเนื้อหาของทั้งสองรายวิชานี้ช่วยเตรียมความพร้อมให้ตนเองในเรื่องการประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงานในปัจจุบันและอนาคตได้ดี

2. ด้านรูปแบบการสอน นักศึกษาเห็นด้วยกับการได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติและได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา ตลอดจนการทำงานเป็นทีม อย่างไรก็ตามนักศึกษาไม่เห็นด้วยเรื่องการจัดกลุ่มในชั้นเรียนที่ให้นักศึกษาหลายสาขา/คณะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากการนัดหมายเวลาในการทำงานกลุ่มนอกชั้นเรียนทำได้ยากเพราะมีตารางเรียนไม่ตรงกัน และนักศึกษาต่างสาขา/คณะอาจมีทัศนคติในการทำงานที่ต่างกัน แต่ก็เข้าใจว่ามหาวิทยาลัยมีเจตนาดีที่จะให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

นอกจากนี้ประเด็นข้อคำถามที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิตินั้นผลการสัมภาษณ์พบว่าเนื่องจากเนื้อหาและรูปแบบการสอนวิชา GE 171 มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาในทุกสัปดาห์ทำให้ตนเองได้เรียนรู้ผ่านชิ้นงานที่ปฏิบัติจริงและมีชิ้นงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้ทำโครงการ (Final Project) ปลายภาคเรียน อีกทั้งในทุกสัปดาห์อาจารย์ได้แจ้งวัตถุประสงค์การเรียนและการสร้างชิ้นงานโดยตลอด รวมถึงอาจารย์จะให้คำแนะนำและช่วยประเมินผลการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดทำให้ตนเองได้คิดฝึกคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ นักศึกษาจึงรู้สึกสนุกและเห็นว่าบรรยากาศของชั้นเรียนวิชาต่างกับวิชาอื่นมาก ผลจากการสัมภาษณ์นี้สอดคล้องกับผลที่ได้จากแบบสอบถามในข้อคำถามที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ทั้งสองรายวิชามีสื่อการสอนและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชา GE 171 สื่อการสอนและอุปกรณ์การเรียนนั้นที่หลากหลายและแตกต่างกับวิชาอื่น ๆ มาก ทั้งนี้ นักศึกษาเห็นว่าการมีสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลายนี้ช่วยสนับสนุนการสร้างชิ้นงานใหม่ ๆ ตามจุดประสงค์ของรายวิชาและได้ทำให้ทุกคนต้องร่วมมือกันในการผลิตชิ้นงานเพื่อให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพ

4. อาจารย์และผู้ช่วยสอน นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์มีความสำคัญต่อการกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนและทำให้นักกล้าคิดกล้าแสดงความคิดเห็น ส่วนผู้ช่วยสอนนั้นนักศึกษาพบว่าผู้ช่วยสอนบางคนมีความเข้มงวดในการให้คะแนนมากแม้ว่าบรรยากาศในชั้นเรียนจะไม่จริงจังมากนักหรือนักศึกษาตกลงเรื่องคะแนนกับอาจารย์เรียบร้อยแล้วแต่ผู้ช่วยสอนกลับเพิ่มเงื่อนไขในการให้คะแนนจากที่ตนได้ตกลงกับอาจารย์ไว้ อย่างไรก็ตามประเด็นข้อคำถามที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิตินั้นผลการสัมภาษณ์พบว่าเนื้อหาและ

รูปแบบการจัดกิจกรรมในวิชา GE 171 เอื้อให้อาจารย์และผู้ช่วยสอนมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นอย่างมากทั้งเรื่องการให้คำแนะนำที่สร้างแรงบันดาลใจในการผลิตผลงานและการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม นักศึกษาจึงได้เรียนรู้และได้แนวทางในการปรับปรุงผลงานจากการคำแนะนำของอาจารย์ ทำให้นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์และผู้ช่วยสอนนั้นมีคุณภาพ

ภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนทั้งสองรายวิชานั้นนักศึกษามีความพึงพอใจมากเนื่องจากมีการจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายซึ่งต่างกับการเรียนแบบเดิมอย่างสิ้นเชิง อย่างไรก็ตามนักศึกษาเสนอว่าอาจารย์ควรจะให้นักศึกษาเป็นผู้แบ่งกลุ่มได้เองมากกว่าการที่กำหนดมาแล้วและการที่ทั้งสองรายวิชาต้องส่งโครงการ (Final Project) พร้อมกันปลายภาคเรียน รวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่ลงทะเบียนต่างก็มีโครงการ/รายงานปลายภาคเช่นกันทำให้ตนไม่อาจจัดการเรื่องเวลาในการทำโครงการได้ซึ่งอาจทำให้งานมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร

ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยจะเห็นว่าผลจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่มในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 170 และรายวิชา GE 171 อยู่ในระดับที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งสองรายวิชาในภาคเรียนต่อ ๆ ไปในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาการสอน แม้ว่าด้านนี้นักศึกษาจะเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อเนื้อหาการเรียนการสอนในภาพรวมและไม่มีความแตกต่างกันระหว่างรายวิชา GE 170 และ GE 171 แต่จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มเฉพาะมีผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนหนึ่งเห็นว่ามีความซ้ำซ้อนกัน และยังมีเนื้อหาที่คาบเกี่ยวกับวิชา GE 171 ด้วย ผู้เรียนคิดว่าทั้งสองรายวิชานี้ควรมีเนื้อหาที่ไม่มีส่วนซ้ำซ้อนกัน และหากค่านึงว่านักศึกษาจะต้องเรียนทั้งสองรายวิชานี้ไม่ว่าจะเป็นในภาคเรียนเดียวกันหรือต่างภาคเรียนก็อาจจะทำให้ไม่ได้รับความรู้ที่ต่างกันนัก ดังนั้นผู้รับผิดชอบรายวิชาทั้งสองควรจะประชุมเพื่อทวนสอบเนื้อหาให้มีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน/คาบเกี่ยวกัน

2. ด้านรูปแบบการสอน ด้านทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน และอาจารย์และผู้ช่วยสอน (TA)

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเมื่อพิจารณารายข้อก็พบว่ามีหลายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายวิชา GE 171 จะมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ารายวิชา GE 170 และจากการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่มทำให้เห็นว่าความแตกต่างในหลายประเด็นนั้นเป็นเพราะธรรมชาติของรายวิชาที่มีลักษณะของกิจกรรมที่ต่างกัน กล่าวคือรายวิชา GE 171 วัตถุประสงค์หลักของรายวิชานี้เน้นไปที่การคิดและผลิตชิ้นงานอย่างสร้างสรรค์ รูปแบบการเรียนการสอนมีกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ทำให้สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการชั้นเรียนมีความหลากหลายทันสมัยและต่างกับรายวิชาอื่น ๆ ที่เรียนมา การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนดังกล่าวยังมีผลต่อบทบาทของผู้สอนและผู้ช่วยสอนด้วยดังที่อธิบายไว้ในผลการสัมภาษณ์แบบเฉพาะกลุ่ม

ในขณะที่รายวิชา GE 170 เน้นเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยผ่านแบบจำลองทางธุรกิจ อย่างไรก็ตามหากผู้รับผิดชอบรายวิชา GE 170 สามารถพัฒนาหรือออกแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านชิ้นงานมากขึ้นก็อาจทำให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่แตกต่างจากการเรียนในชั้นเรียนทั่ว ๆ ไปมากขึ้นและจะสามารถดึงความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้เกิดเรียนรู้มากยิ่งขึ้นได้

ส่วนข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปคือผู้วิจัยเห็นว่าควรจะทำวิจัยหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปี 2560 นี้ให้ครอบคลุมทุกรายวิชาและควรใช้การวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นอกเหนือไปจากการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนแล้วยังต้องประเมินความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปด้วย เช่น ผู้สอน ผู้รับผิดชอบรายวิชา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้วยเพื่อให้ผลการวิจัยนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของการใช้หลักสูตรนี้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัย คณะศิลปศาสตร์และศูนย์บริการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กิติพร โช้ประการ. (2555). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนวิชาศิลปะการดำเนินชีวิต*. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 8(2), 145-165.
- ทะเนศ วงศ์นามและทิพรรัตน์ สิทธิวงษ์. (2560). *ประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 9 (2), 189-201.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2558). *ความพึงพอใจของนักศึกษาจีนที่มีต่อการเรียนในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 26 (3), 32-41.
- ปัทมาสน์ บุญทรง. (2555). *การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิศมัย อุบลศรีและคณะ. (2553). *ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาวิจัยทางการแพทย์ ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา*. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา, 16 (1), 83-97.
- มลฑา เมืองทรัพย์. (2559). *ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. วารสารสวนดุสิต, 12 (2), 127-142.
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2561) *ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2561, จาก <http://www.dpu.ac.th/about.html>

- สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2556) *สรุปสาระสำคัญการประชุมโครงการสัมมนาทบทวนปรัชญาการศึกษาทั่วไป*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2561, จาก www.ubu.ac.th/web/files_up/46f2013062815532712.docx
- หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป. (2560) *หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ที่ผ่านการพิจารณารับทราบอนุมัติจากสกอ*, 1-14.
- อัศวิน แสงพิกุลและธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2559). *ความเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อลักษณะวิชาและรูปแบบการสอนในวิชาวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*. วารสารการจัดการสมัยใหม่, 14 (1), 33-40.